

EINSPACH GÁBOR
IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐ

1054 BUDAPEST
Honvéd utca 8. I.2.
einspach@artmagazin.hu
+36 209 359 889

EG-21062021-01

Budapest, 2021. június 21.
Einspach Gábor
5529
Igazságügyi Szakértő

Szakértői vélemény

Megbízó: MNB-Ingatlan Kft.

Megbízás tárgya: Kusovszky Bea műveinek értékelése

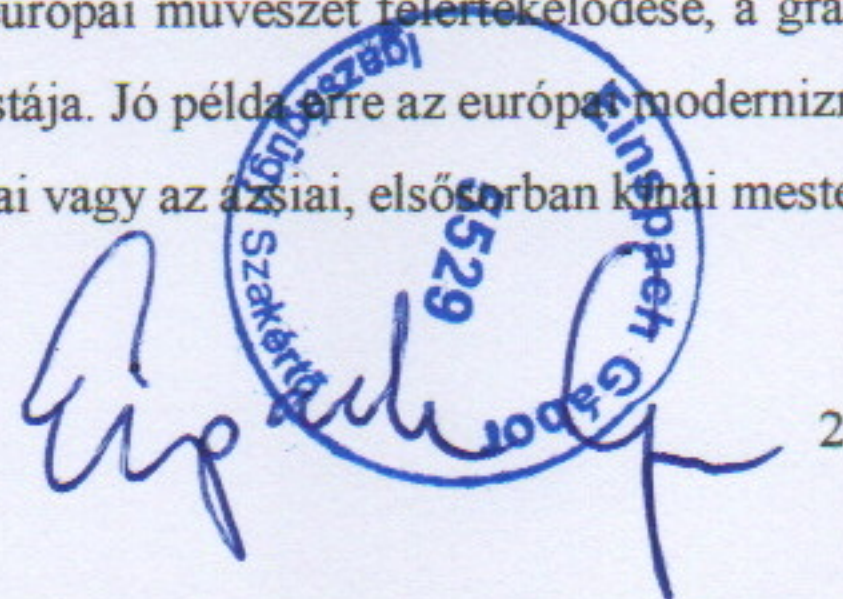
A megbízási szerződés aláírását követően áttanulmányoztam a rendelkezésemre átadott dokumentációt, majd felvettem a kapcsolatot a képeket felajánló Viltin Galériával. Azt követően elvégeztem a szükséges anyaggyűjtést, melynek elsődleges forrásai a szakirodalomban, az internetes adatbázisokban, illetve a saját szakértői adattáramban tárolt adatok voltak. A szakvélemény alapja a megbízótól megkapott dokumentáció és a szakértői szemle volt. A szemlén jelen volt Kaszás Gábor igazságügyi szakértő. A szemlén a műveket megvizsgáltuk.

Az 1986-ban született Kusovszky Bea a budapesti Szent László Gimnáziumban érettségizett 2005-ben. Tanulmányait 2006-2007-ben a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karán, majd 2007-től 2012-ig a Magyar Képzőművészeti Egyetem festő szakán folytatta. 2010-2011-ben Erasmus Mobilitas ösztöndíjjal a spanyolországi Universidad Politécnica de Valencia hallgatója volt. Alkotásaival 2006-tól szerepel kiállításokon: többek között 2006-ban a Mamü Galériában, 2008-ban az N&N Galériában, 2012-ben a Paksi Galéria, a Defo labor és az Olof Palme Ház csoportos tárlatain, 2013-ban az Art Market Budapesten. 2013-ban megkapta a Magyar Kultúra Napja tiszteletére rendezett tárlat díját. Azóta önálló kiállításon mutatkozott be a 2020-ban az Art 9 Gallery-ben, Budapesten, 2019-ben a Victoria's Gallery-ben Pozsonyban, 2019-ben a Kolja Kramer Fine Arts bécsi galériájában, a Parkhaus Gallery-ben 2018-ban Frankfurtban, ugyanabban az évben a Kempinski Galériában Budapesten, 2017-ben a Szenecsár Gallery-ben és 2016-ban a Léna and Roselli Galériában Budapesten. A szakvéleményben értékelt festményei mintha egy nagyon távoli felvétel darabjai lennének, de Kusovszky szerves egészévé szerkeszti az alkotórészeket, ahogy minden absztrakt kép is figurák sokaságát olvasztja magába. Bár a művész korábbi alkotásain már feltűntek az időközben ismertetőjegyévé vált absztrakciók, mindeddig a figuratív, fotórealisztikus elemek jelentették az origót. Kompozícióiban kulcsfontosságú viszonyítási pontok voltak az emberalakok, de ezektől mára eltávolodott. Ezzel egyidejűleg az ecsetet a kevésbé művészi, de célravezető kompresszorral cserélte, így eszköztára bővítése révén vezetett az út a geometrizált, nonfiguratív képekig. Nem paradigmaváltás, inkább mérföldkő ez az új „gesztus” – korábban kiragadott figuráit visszahelyezi az egészbe, és engedi őket a környezetükbe veszni. A képeken a

pop-art és főleg Roy Lichtenstein hatása szembetűnő. Tőle eredeztethető a kezdeti, raszterpontos ábrázolás technikája, amit Kusovszky a sorozat többi képe esetében is úgy alkalmaz, hogy az már nem a pop-art, hanem sokkal inkább az op-art jegyeit hordozza. Felhasználva a Moiré-effektust – mely a több rétegben használt, egymáson elcsúsztatott felületektől jön létre – többdimenziós hatást kelt a vásznon, az alakzatokat mozgásba lendíti. Az egészen egyenletes felületképzésnek és a precíz airbrush eljárásnak köszönhetően hibátlan az interferencia. Ez az optikai csalás szinte önállóan produkál új mintázatokat, és a végtelen képmélység érzetét kelti. A képeken a horizontális és a vertikális síkok keresztezése feszültséget generál. Egyes képeken megjelenik a szabad gesztus, mely új értelmet ad a műveknek.

A műtárgypiac vizsgálata, referenciák

Fontos az érték megállapításánál a piac általános állapota, a kereslet és kínálat összefüggései. Az elmúlt időszakban egyre erősödő piacot látunk a magyar művészet kiemelkedő teljesítményei esetében, mely nem ritkán 200 millió forintot is meghaladó árakat jelenthet. A klasszikus piac vonatkozásában az értéksáv Munkácsy Mihály, Rippl-Rónai József vagy Csontváry Kosztka Tivadar esetében ezt messze meghaladó nagyságú is lehet. Ugyanakkor nagy jelentőségű, múzeumi rangú remekművek rendkívül ritkán kerülnek a műtárgypiacra. Magyarországon az aktuális kulturpolitikának, az állami vásárlásoknak és az erősödő gyűjtői érdeklődésnek köszönhetően nagyon jelentős felértékelődés figyelhető meg a nemzeti festészet vonatkozásában. Általánosságban kijelenthető – persze nem ismerve a járvány következményeit –, hogy a magyarországi műtárgypiac a 2008-as válság óta eltelt időszak legjobb periódusát éli. A klasszikus és modern művek piacán folyamatosan születnek az életműrekordok, a háború utáni és kortárs művészet piac pedig, követve a nemzetközi trendeket, soha nem látott prosperitásban él. Az elmúlt évek magyar kulturális sikertörténete a hatvanas–hetvenes évek neo-avantgárd törekvéseinek karrierje. Az aukciósházak utóbbi időben a háború utáni és kortárs művészet területén megélénkült aktivitása pedig újabb vevőket, gyűjtőket vonz erre a területre. A nemzetközi piac legdinamikusabb szegmense a háború utáni és kortárs művek piaca, itt a legmagasabb az árindex növekedése és a teljes forgalom szempontjából is ez az egyik legfontosabb időszak. A magyar születésű, itthon tanult, de külföldre emigrált művészeink, mint Reigl Judit vagy különösen Hantai Simon elképesztően magas, Hantai esetében akár sokmillió eurós árai az itthon élő művészek, az egész magyarországi kortárs árszínvonalára is pozitívan hat, erősíti a gyűjtők és a befektetési szándékú vásárlók bizalmát a piacban. Mára a világ legfontosabb kánonképző múzeumainak gyűjteményébe eljutottak olyan itthon élő klasszikusai az Iparterv generációnak, mint Keserü Ilona, Mauer Dóra, Nádler István, Bak Imre vagy Jovánovics György alkotásai, és ez a műkereskedelmi árakban gyakran többszörös áremelkedést jelentett. Nem kérdés, hogy a kelet-európai művészetre irányuló egyre nagyobb nemzetközi figyelem előtérbe helyezheti a fenti művészek későbbi alkotói periódusainak eredményeit is, sőt, a kortársaik művészetét is. A 2019. nyarán nyílt, az eredeti tervek szerint közel egy évig tartó Mauer Dóra kiállítás a londoni Tate Modern-ben fontos állomása volt ennek a folyamatnak. Nagyon fontos impulzust jelentettek a háború utáni és kortárs piacnak a Virág Judit Galéria tematikus, kifejezetten ezt a szegmenst célzó árverései, ahol már jól látható volt egy addig a klasszikus és modern magyar képzőművészet iránt érdeklődő gyűjtők bekapcsolódása, és ehhez csatlakozott a Kieselbach Galéria, mely 2020. telén és 2021. tavaszán nem árverést rendezett, hanem eladásos kiállítását az acb Galériával közösen összerakott kortárs anyaggal egészítette ki, jelentős sikerrel. A tavaszi árverések pedig továbbra is prosperáló piacot, erősödő érdeklődést és újabb rekordokat hoztak. A nemzetközi piacra az elmúlt évtizedben folyamatosan áramlott a pénz, elsősorban a kiemelkedő, múzeumi rangú művek értek el sokszor elképesztően magas rekordárakat. Jól megfigyelhető az a tendencia, mely nemcsak ezek felkutatására, de körüknek bővítésére is vonatkozik. Ennek része a kelet-európai művészet felértékelődése, a graffiti térhódítása, de még a modern mesterek piacán is bővül a legdrágább művészek listája. Jó példa erre az európai modernizmus eddig második vonalba tartozó mesterei piacra kerülő legjobb műveinek rekordárai vagy az ázsiai, elsősorban kínai mesterek

sokszoros áremelkedése is. Az a tény, hogy a Nagyházi Galéria kortárs kiállítóhelyet nyitott, a Virág Judit Galéria megnyitotta kortárs galériáját, a Kieselbach Galéria építi kortárs galériáját, a BÁV és a Pintér Galéria aukciós anyagában egyre több a kortárs művészet körébe sorolható alkotás, azt jelzi, hogy a legfontosabb hazai piaci szereplők ezt a területet látják a legdinamikusabban fejlődőnek, és ez az a terep, ahol még remekművek a legnagyobb sűrűségben érhetőek el.

A szakértői értékmeghatározás módszere

Az eddigi szakértői munka során felgyűlt, a szakértői adattárban található, valamint a forgalmazóknál lefolytatott szemléken összegyűjtött adatokat beépítettem az érték meghatározásába. A szakvélemény kialakításánál felhasználtam a szakirodalomban és az internetes adatbázisokban található adatokat is, a művészről szóló szövegben felhasználtam az internetes adatbázisokban található szócikkeket, a művész honlapját és Szuda Barnának az Artmagazinban megjelent írását Kusovszky Bea művészetéről.

A forgalmi érték meghatározásánál figyelembe vettem az alkotó elhelyezkedését a magyar művészeti kánonban és a művek elhelyezkedését Kusovszky Bea művészetében. A megállapított forgalmi értékeket befolyásolta a művek témája, mérete, technikája is. Megvizsgáltam a műtárgypiac jelenlegi helyzetét és az adott alkotóra vonatkozó kereslet és kínálat összefüggéseit. A művek állapota szintén fontos tényező volt az érték kialakításánál. A szakvéleményben szereplő művek a lefolytatott szemlén kifogástalan állapotban voltak. A szakvéleményben feltüntetett árak illeszkednek a művészt képviselő Viltin Galéria hozzáférhető árlistáján szereplő árakhoz. A másodlagos piac, és ez természetes a fiatal kortárs alkotók esetében, még nem tükrözi vissza ezt az árszínvonalat, ezért a az alsó becsértéket az elsődleges piac árai alatt határoztam meg. Ezt az is indokolta, hogy a művész nemzetközi vásári jelenlétének hiányában a nemzetközi piac sem igazolta még vissza az árakat.

Kusovszky Bea a kortárs magyar képzőművészet feltörekvő, tehetséges, fiatal művésze, a vizsgált művek az életmű hiteles, jellegzetes alkotásai. A mellékletben szereplő művek együttes bruttó alsó becsértékét 22 750 000 forintban, bruttó felső becsértékét 25 850 000 forintban határozom meg. A becsült forgalmi érték nem tartalmazza az alkotások adás-vételi tranzakciója során esetlegesen felmerülő adó, díj és járulék terheket, valamint a szállítási, biztosítási, állagmegóvási, elhelyezési költségeket. A művek a Miniszterelnökség védett kulturális javakat tartalmazó adatbázisában nem szerepelnek. Az elérhető adatok alapján a mellékletben szereplő alkotások mindegyike forgalomképes, egyik darab sem lelhető fel az eltűnt, lopott vagy jogellenesen külföldre vitt kulturális javakat tartalmazó adatbázisban.

Felhasznált irodalom:

beakusovszky.com

Szuda Barna: Nyitott keretben, Artmagazin 116. szám, 56-57. oldal

Alkotás	Művész	Cím	Technika	Méret	Évszám	Bruttó alsó becsérték	Bruttó felső becsérték
	KUSOVSKY Bea	Rétegzett határok VII.	akril, vászon	80x100 cm	2021	800 000,00 Ft	900 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Rétegzett határok VI.	akril, vászon	100x80 cm	2021	800 000,00 Ft	900 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Rétegzett határok V.	akril, vászon	100x120 cm	2021	1 000 000,00 Ft	1 150 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Rétegzett határok IV.	akril, vászon	150x120 cm	2021	1 200 000,00 Ft	1 350 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Rétegzett határok III.	akril, vászon	150x120 cm	2021	1 200 000,00 Ft	1 350 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Rétegzett határok II.	akril, vászon	150x120 cm	2021	1 200 000,00 Ft	1 350 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Rétegzett határok I.	akril, vászon	150x120 cm	2021	1 200 000,00 Ft	1 350 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárvány rétegei XIII.	akril, vászon	150x120 cm	2021	1 200 000,00 Ft	1 350 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárvány rétegei XII.	akril, vászon	150x120 cm	2021	1 200 000,00 Ft	1 350 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárvány rétegei XI.	akril, vászon	120x100 cm	2021	1 000 000,00 Ft	1 150 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárvány rétegei X.	akril, vászon	80x100 cm	2020	800 000,00 Ft	900 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárvány rétegei VIII.	akril, vászon	150x120 cm	2020	1 200 000,00 Ft	1 350 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárvány rétegei V.	akril, vászon	150x120 cm	2020	1 200 000,00 Ft	1 350 000,00 Ft

Alkotás	Művész	Cím	Technika	Méret	Évszám	Bruttó alsó becserék	Bruttó felső becserék
	KUSOVSKY Bea	Szivárvány rétegei IV.	akril, vászon	100x80 cm	2020	800 000,00 Ft	900 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárványszürkék XII.	akril, vászon	70x70 cm	2021	650 000,00 Ft	750 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárványszürkék XI.	akril, vászon	100x80 cm	2021	800 000,00 Ft	900 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárványszürkék X.	akril, vászon	70x50 cm	2021	500 000,00 Ft	600 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárványszürkék IX.	akril, vászon	100x80 cm	2021	800 000,00 Ft	900 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárványszürkék VI.	akril, vászon	100x80 cm	2021	800 000,00 Ft	900 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Szivárványszürkék IV.	akril, vászon	70x50 cm	2021	500 000,00 Ft	600 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Rétegzett valóság VII.	akril, olaj, vászon	100x100 cm	2020	950 000,00 Ft	1 100 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Rétegzett valóság VI.	akril, olaj, vászon	100x100 cm	2020	950 000,00 Ft	1 100 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Rétegzett valóság IV.	akril, olaj, vászon	100x120 cm	2020	1 000 000,00 Ft	1 150 000,00 Ft
	KUSOVSKY Bea	Rétegzett valóság II.	akril, olaj, vászon	100x120 cm	2019	1 000 000,00 Ft	1 150 000,00 Ft

22 750 000,00 Ft

25 850 000,00 Ft

Elinspach Gábor
5529
Képzőművészeti Szakértő